

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

TREBALLADORS, NO FEM EL JOC DE LA BURGESIA!

Catalunya viu hores difícils. Políticament, l'Estatut és un interrogant, encara. Socialment, ens apropem amb rapidesa a una crisi de greus i llargues conseqüències.

¿Quina ha d'ésser l'actitud dels treballadors?

Fins ara, la crisi mundial no comovia a fons l'economia catalana. No era un país de gran exportació. El gros de la producció catalana s'esgota en mercats interiors. Però el món és una unitat econòmica i les perturbacions profundes del centre repercuten, a la fi, en els punts més llunyans de la perifèria.

Els signes, per a Catalunya, són massa eloqüents. Augmenta l'atur forçós. S'intensifica la paràlisis comercial. Engrosseixen els stocks en productes manufacturats, determinant paràlisis parcials i totals de grans i petites fàbriques. I la malura i desgavell tradicionals bancaris amenacen amb una caiguda a plom de l'estalvi català.

Ja sotmesos als corrents violents i contraris del cercle viciós tan característic del règim capitalista, tan palesament demostratiu de la seva impotència constructiva, creadora, la crisi porta en llurs entranyes els factors d'agreujament: alça dels salaris nominals, reducció dels salaris reals, encariment dels queviures, extensió a noves càrregues i categories proletàries de l'atur forçós.

Aquesta és la realitat.

I aquesta és la realitat que han de tenir molt en compte les masses proletàries i, més que elles, els dirigents

sindicals, abans de prendre actituds categòriques.

No aconsellem paciència als treballadors. Puix no és qüestió de paciència, sinó de tàctica.

Però, volem que reflexionin i ens contestin aquestes preguntes: ¿és de bons tàctics donar la batalla en terreny favorable a l'enemic i a l'hora que ell, íntimament, desitja? ¿és de bons tàctics presentar batalla quan l'exèrcit de l'enemic—els sense feina, avui—s'enforteix cada dia? ¿és de bons tàctics corre a una lluita que a priori es pot preveure perduda?

JUSTÍCIA SOCIAL vol el triomf integral dels treballadors. Coneix la misèria roenta que aniquila tantes llars proletàries. Comparteix llurs ideals d'emancipació política i econòmica. Combat com ells, i amb els seus mitjans propis, el règim capitalista, destructor de riqueses, violent i anàrquic. Per això JUSTÍCIA SOCIAL es creu en el deure de cridar un alerta! ben fort a la classe treballadora. Per això JUSTÍCIA SOCIAL li diu, francament i no tement a qui tingui una visió catastròfica i mesianica de la vida i de l'home: no facis el joc de la burgesia!...

Puix JUSTÍCIA SOCIAL no vol que milers d'obers tornin a viure hores tràgiques gens llunyanes, i estèrilment; que l'onada de vagues heroiques torni a ésser ofegada per lock-outs i policies d'assalt.

S'ha de frenar, companys, donar-se un respir! Que l'hora propícia per avançar amb més vigoria i seguretat de triomf, la nostra, no l'hora de la burgesia, no és la que vivim avui!...

DIVERSIFICACIO

A Catalunya s'obre plenament el període de la diversificació política i social. Pel 28 de juny, més que pel 14 d'abril, quedà tancada per sempre l'època de la concentració de forces, dels blocs heterogenis. La lluita per a la implantació de la República i després per a la seva consolidació, podia justificar l'agrupament d'homes diversos units per un ideal mínim comú; avui, cal que ens incorporem al moviment polític universal i que cadascú militi en el seu camp concret; cal que els socialistes actuem com a socialistes, els liberals com a liberals, els conservadors com a conservadors, els comunistes com a comunistes i —per què no?—els monàrquics com a monàrquics. La conjunció és una cosa circumstancial, i quan passen els motius que l'originaren ja no té cap raó d'existir. Les forces esquerranes, ara, s'han de diversificar; potser, per aquest imperatiu de les circumstàncies s'hauria de formar una massa política de dretes i centres mentre duri la impaciència popular per a l'estructuració de la nostra Catalunya i de tota la Ibèria i per a la depuració de les responsabilitats que el govern pro-

visional de la República, amb majoria conservadora, vol amagar sota el vel de l'oblit. Si els homes del socialisme català hem actuat durant un llarg temps com a republicans per damunt de tot, avui ja no podem actuar sinó com a socialistes.

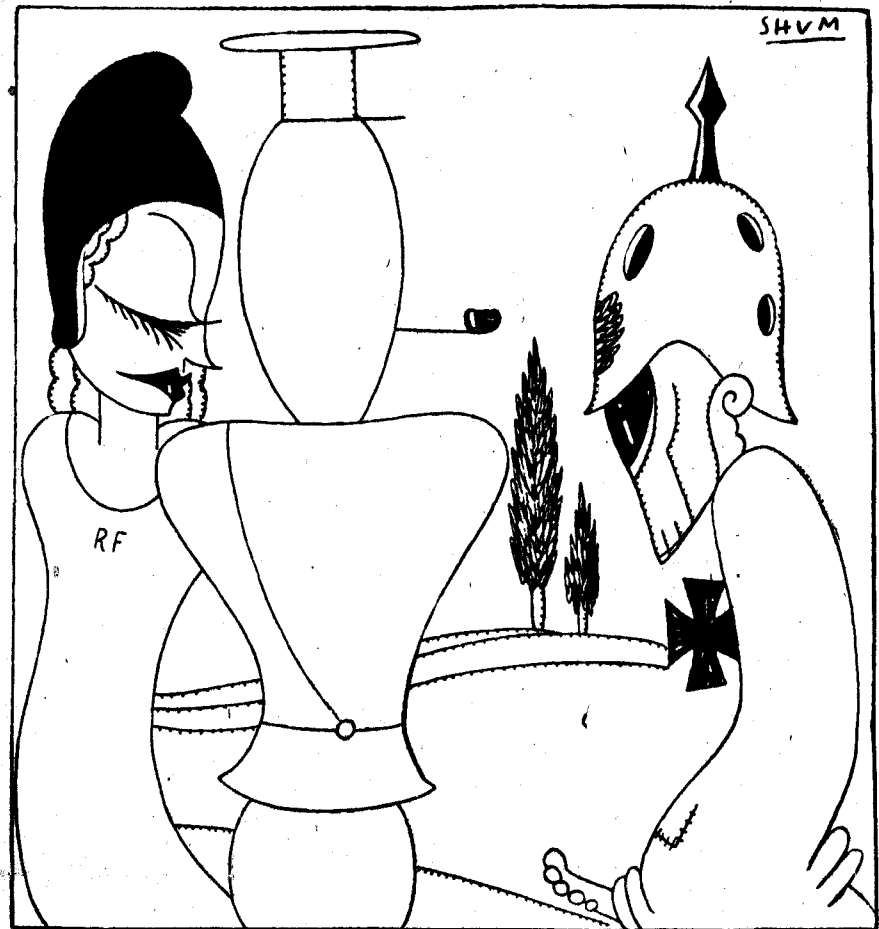
I el mateix hem de fer en el camp purament social. Quan el proletariat s'ha sentit vexat fins a tal punt que no podia ni aixecar la veu, nosaltres, sense arreconar cap dels principis del socialisme, ens trobàvem solidaritzats amb tots els moviments obrers, actuàvem dintre un ideal front únic obrer. Ara que el proletariat pot plantejar sense mordaces els seus sentiments, no podem confondre'ns ni amb el comunisme, malgrat les analogies, ni amb l'anarco-sindicalisme.

En el terreny social i en el terreny polític, som socialistes simplement. Aquesta ha d'ésser la nostra norma.

La diversificació no exclou les aliances quan convenen. El materialisme que mou totes les qüestions col·lectives, que determina àdhuc els problemes de republicanisme i de la llibertat dels pobles, ens conduiria sempre

(Segueix a la pàgina 8)

FILANTROPIA INTERNACIONAL

Els ex-aliats a Alemanya: Pobra, si no ens degué tant, no l'ajudariem!

COSES SENSE IMPORTANCIA

Miracles, encara

L'aplec de diumenge passat al poble d'Esquioga té un pintoresc regust de cosa de l'any mil. Una multitud imponent — més de trenta mil persones, assenyalen els cronistes — congregada al mig d'un camp de blat, esperant l'aparició de la Verge, anunciada, precisament, per a dos quarts de nou. (Sempre seran les nou toques, hauria dit en Pujols).

En acostar-se el moment pressentit del miracle, trenta mil goles udolaren fervorosament la «Salve Regina», trèmules les veus, entelats els ulls per les llàgrimes, panteixant els pits, bategants els cors, tremint els cossos pel calfred de la magna emoció primitiva, etc. Un extens camp de blat quedà destruït pel trepig de la multitud. No es pot dir blat...

I, naturalment, entre una tal gentada hi hagué de tot: qui veié la Verge plorant, qui la veié rient i qui no la veié de cap manera. Els vidents foren, unànimement, del sexe femení, i l'acuitat de llur visió depengué del grau major o menor de llur histerisme. L'escena havia d'ésser per a llogar-hi cadires. Els tres mil automòbils congregats entorn del camp (tots els taxis de Sant Sebastià foren llogats) devien donar-hi la nota desopiant — si bé un poc gruixuda — d'aquells deliciosos anacronismes de les operetes d'Offenbach, on ix el bon rei Menelaus, model i exemple de marits tolerants, lluint el seu monocle, i rumbeja la Bella Helena cobricellada

amb una ombrella parisina *dermier cri*. El fons elemental de la pobra humanitat dolent serva gairebé intacte el llegat totèmic de l'època troglodítica. El *roadster* de 40 HP. i l'Enciclopèdia Espasa són simples detalls per a *despistar*, i davall dels pantalons bombats i la camisa de seda del senyoret tifarol—o del mer *dandy*—seguit del virolat *cady* en el *golf green* més ensopeidament aristocràtic, s'hi passeja encara ben sovint, amb la seva rudimentària ànima intacta, l'*homo neandertalensis*.

Tanmateix, davant tan brillants manifestacions del nacionalisme basc, la posició del company Prieto i del professor Unamuno es fa ben entenedora.

Per cert que un nostre amic que es trobava en la pròpia Conxa de la bella capital guipuzcoana, la tarda del diumenge passat, ens ha reportat un diàleg, caçat al vol, que obre el cor a l'esperança pel que fa a les generacions que pugen.

Una nena d'un sis anys, presa d'una rebequeria èpica, plorava desaforadament. Esgotats tots els recursos de la maternal tendresa, la *mamá* li digué conciliadorament:

—No ploris, manyaga! Si ets bona minyona la *mamá* et durà a veure la Verge...

I l'infant que respon, enèrgicament:

—Prefereixo anar a veure la Greta Garbo!

JEMAND

LA SETMANA POLITICA

De les Constituents a la Convenció

Un diputat a les Constituents va demanar que les responsabilitats s'exigeixen a tothom. Responsabilitats de tota mena als homes de la monarquia i també, si cal, als de la República.

D'acord!
Aquest és un dels grans deures de la República. Deute de ciutadania. Deixant-lo al marge, o fent justícia a mitges, la República perdria força moral i obriria la porta de l'arbitrarietat i de la impunitat als nous i sempre possibles delinqüents.

La liquidació justa de les responsabilitats africanes, dictatorials i postdictatorials, és mandat de la Revolució. Per amor a la justícia, el poble es llança pel camí de l'acció decisiva.

Les responsabilitats han d'exigir-se el mateix si hi ha homes per respondre amb llurs béns i persones dels delictes comesos, com si no. Puix el procés ho serà, en conjunt i per les seves conclusions, del règim monàrquic.

Com a procés excepcional, excepcionals han d'ésser el procediment, la llei, el tribunal. De no ésser-ho, les obscuritats d'interpretacions jurídiques, d'advocats professionals, ho cobririen tot: Constituents, Govern, Revolució, i la fe del poble en els homes elegits per ell amb mandat imperatiu.

No són els jutges qui han de tocar el procés de les responsabilitats. És massa gran per a homes tan petits. Té massa transcendència històrica per a homes d'esperit ressecat per la lletra de la llei. De cada cent, noranta-nou són funcionaris, no jutges. Funcionaris acostumats a les diferenciacions, a mesurar la severitat de llurs sentències amb el metre de les categories socials. I resolent ells, avui com abans de la República, no tots són iguals. Uns no som res i altres ho són tot. Un infeliç els infla i els fa pujar al Sinaí dels llamps i trons, i un galonet, un poderós de la terra, els desinfla i fa baixar als llims on tot, consciència i llei, es dissol amb suavitat i silenci.

No són les lleis, els codis ordinaris, que resol·dran el procés de les responsabilitats. Llei i codis tenen un mateix origen impur. Són nets, rectilinis quan es tracta d'anihilar a qui atempti, en els fets i en el camp superior de l'esperit, contra el privilegi dels benestants, de les classes oligàrquiques. Són fins com guants de seda fets a mida; són tortuosos, plens de foscors coonestadores, quan qualifiquen, encasellen, esbrinen i sembla que castiguen delictes d'ordre públic administratiu i polític. Però d'ordre olímpic.

Pels camins normals, oberts per la tradició borbònica, no hi haurà responsabilitats.

El procés de les responsabilitats ha de fer-se revolucionàriament. Val a dir: han de fer-lo les Constituents transformades en Convenció.

Unamuno el dolent

Don Miguel de Unamuno, com Bernard Shaw, vol que tots els dies es parli d'ell. Però, si Bernard Shaw no defuig mai el seu camp, tan bell i harmoniós i tan saturat d'humanitat nova, don Miguel de Unamuno es passa al del veí, on hi fa estralls de tota mena.

Unamuno, el filòsof, és l'antítesi de l'Unamuno polític. Anvers i revers.

Unamuno filòsof, és un cervell.

Unamuno polític, és un cridaner.
L'espectacle de l'Unamuno polític és vertaderament lamentable. L'originalitat, que tan espontània i robusta excel·leix de la seva obra filosòfica, degenera en dèria quan fa política.

Unamuno ha estat monàrquic. Ha estat socialista, socialitzant, sindicalista i sindicalitzant. I en el fons segueix encara enlluernat per les resplendors que el seu cervell grec estiliza, del vell règim. Puix, políticament, Unamuno és espectacle i no passió anímica, dèria i no convicció.

Ara, Unamuno, llegint a contrallum el seu magnífic Quixot, vol ésser el campió de l'espanyolisme imperial. Del mateix espanyolisme que arrelà ací sota els Austries i els Borbons. De l'imperialisme hapsburguès i borbònic, per a emprar els seus justíssims qualificatius.

I ens diu a nosaltres que som «aldeanos», troglodites i quelcom més, en no renunciar als nostres drets i a la història, que és l'antítesi de la hapsburguiana i borbònica. Voldria Unamuno que no parléssim en català, que no penséssim en català, que no fóssim els campions de l'Espanya nova, que no volguéssim arrencar les arrels de les arrels del tradicionalisme hapsburguès i borbònic.

Però, potser, demà Unamuno ens aixecarà un monument per haver volgut tan fermament el que ara volem i ningú no ens prendrà. Segons d'on bufi el vent, segons la dèria de l'home que desperta de somni blau i egolàtric.

Jo, personalment, admiro Unamuno. El bo. L'esperit del *Sentiment tràgic de la vida*; del Quixot comentat, dels assaigs genials, i fins el novel·lista que no fa novel·les, el contista que es perd en jocs de paraules i el dramaturg que dona més contingut etimològic que humà als seus personatges. I em fa llàstima el polític.

Unamuno polític, el dolent, no ens diu res, no ens ensenya res, a no ésser les extravagàncies de l'egolàtra sostret a les especulacions pures.

Com hi guanyaria Espanya si Unamuno es tanqués a la rectoria de Salamanca a ensenyar grec i a forjar, a martellades, idees i sistemes filosòfics i metafísics!...

Els que no tenen veu ni vot

Comentant l'Estatut, *La Correspondencia Militar* ha dit que «ells» no permetran res que desmembri la pàtria, que «ells» sortiran si perilla la integritat de la pàtria.

Qui són «ells»?
Són, justament, els que no tenen veu ni vot en el procés d'estructuració que estem vivint.

Els militars han estat, amb la clerecia i l'aristocràcia, els beneficiaris de la monarquia. Ells ho eren tot sota el Borbó. Ells anihilaren l'esperit civil que pogué haver-hi durant la Restauració. Ells es cobraren, així, la paviada que enderrocà la primera República.

Què volen ara?
Són, com el Borbó, com els antics polítics, uns processats per l'opinió pública.

Han de callar i acceptar, en silenci, el redreçament civil, polític, social d'Espanya, de l'Espanya que ells varen empetitir i arruïnar, de l'Espanya que ells varen trepitjar sense fre i sense dignitat.

Vivim en règim de llibertat i de tolerància. Però, hi ha paraules, hi ha amenaces que no es poden admetre. Tot ho acceptem dels homes i dels partits responsables, d'ideologia civil. Dels «altres», no!

I més quan a contrallum es llegeix el verdader pensament de la casta, que si ara sembla resignada no renuncia pas a un retorn ofensiu.

No és el desmembrament, no és la integritat territorial de la pàtria, el que els exalta i obsesiona. És el progressiu desmembrament de llurs feixucs privilegis. És la conservació, millor dit, la recuperació de llur integritat castista. ¿Qui desmembra la pàtria? Qui vol desintegrar la pàtria? ¿Com es pot retornar a aquest brut joc de paraules, quan l'Estatut nostre és una prova feaent de comprensió peninsular, de suprema integració peninsular?

¿O *La Correspondencia Militar*, amb les seves paraules, assabenta als republicans reaccionaris i als monàrquics disfressats de republicans, que si rebutgen l'Estatut, en bloc i sense temença, «ells», els militars, vindrien a ofegar en sang i llàgrimes la protesta irada de Catalunya? ¿I tot cobrant-se el preu de la sang i del «sacrifici per la pàtria» amb noves lleis de jurisdiccions i pressupostos extraordinaris?

Quelcom ha canviat a Espanya: el règim, l'esperit col·lectiu, l'ànima civil. Quelcom resta com era: la casta militar.

Cal no oblidar-ho!
JOAN COMORERA

El grau de civilització d'un poble el demostra la capacitat que té d'obrar en comú.

LLIBRES

Feliu Elias: «*L'art de la caricatura*». (Editorial Barcino. Col·lecció Popular Barcino, núm. 66. — Barcelona, 1931).

En les tres parts en què divideix el llibre—filosofia, tècnica i història—, Feliu Elias fa un estudi complet de la caricatura, reportant-hi la seva experiència professional i una sòbria documentació.

En la primera part, parteix de les obres de H. Bergson, F. Poulhan i S. Schütze per a tractar a fons de l'humorisme, del riure i de la caricatura en totes llurs manifestacions, causes i conseqüències. Elias recull la ciència dels tres filòsofs, però alhora en fa una crítica per arribar a una definició pròpia. Per bé que considerem que l'autor va un poc massa enllà en els orígens d'allò que li bastia la teoria, trobem valiosa la seva visió, que, en essència, no consisteix sinó en reunir, després d'esporgar-les, les causes preconitzades pels autors citats i refermar-les amb factors tan primordials com la receptivitat, el desinterès, la puresa, etc.

El capítol «De la tècnica de la caricatura», si té algun defecte, és un excés de teoria. Feliu Elias mostra la seva densa autoritat en les qüestions d'art, sense que enlloc es vegi la seva cèlebre resistència a admetre les manifestacions modernes. Aquest capítol és escrit d'una manera tan intel·ligent que ha d'alligonar àdhuc al caricaturista ja format.

La part d'història de la caricatura evidencia la immensa documentació de l'«Apa». És quelcom complet. Tal vegada és massa breu en estudiar Catalunya, ja que dona extensió a la caricatura d'altres països.

En resum, el llibret de Feliu Elias, manual europeu, és seriós i de primera necessitat pels que s'interessen per les coses artístiques.

J. ROURE I TORENT

Literatura estrangera FULL DE BLOC

Toquem les campanes! Ja França ha començat a traduir les obres de l'autor anglès D. H. Lawrence. El que vol dir que l'autor arribarà aviat a Catalunya traduït directament de la seva llengua original.

Un avís al futur traductor «directe». El llibre que els francesos han traduït per «Ille, mon Ille» es rotula en anglès: «England, my England». No és el mateix malgrat ho sembli i ho és menys encara pel que ha llegit l'obra.

En «Point Counter Point» de Aldous Huxley, hi ha un personatge nomenat Mark Rampion. André Maurois diu que aquest personatge porta la veu d'Aldous Huxley, filòsof.

Els altres escoliastes de l'obra de Huxley diuen que Mark Rampion és David-Herbert Lawrence o sigui l'home que ha arribat entendre que socialment la societat no ens pot demanar res més que ésser homes.

Aclarim. Per a Lawrence, la idea d'home té una complicada senzillesa. Ha fet personatges arran de Freud, sense conèixer Freud, i els ha marcat d'una directiva davant dels problemes del sexe. «Cerca el possible absteniment. Però cerca comprendre». L'home de Lawrence és un home de societat nova, lliure de prejudicis i amb una visió «natural» dels seus drets i dels seus deures. Anglaterra prohibí per llarg temps la difusió d'algunes obres de Lawrence. No li feia basarda l'abundor colorida que va de «Sons and Lovers» a «Plumed Serpent». Temia l'autor que, en encervar-se amb esqueixar els vels que amaguen els desigs humans i les deus dels nostres actes inconscients, situava l'home amb una llibertat primitiva, però domada per la coneixença davant dels nous problemes.

L'art de Lawrence es fa estimar per la seva virior revolucionària.

RAMON VINYES

Sota el règim capitalista ens succeeix el mateix que a l'avar del conte clàssic: ens morim de fam davant de muntanyes d'or i meravelloses pedreries

L'AVUI I EL DEMA DE PORTUGAL

Trobar en aquests moments un portuguès que a més de portuguès sigui jove, i a més de jove, rebel, i que a més d'ésser rebel estigui exiliat de la seva pàtria pel dictador Carmona, i condemnat a mort, i que per damunt de tot això sigui socialista, no em negareu que és el summum de la felicitat. Totes aquestes qualitats, tan difícils de trobar en una sola persona, les reuneix el nostre amic i company Eduard Rodrigues Neto, al qual ja coneixeran els nostres llegidors pels diversos intervisus que d'ell han publicat els diaris. (Jo espero que es sabran fer càrrec que JUSTÍCIA SOCIAL no pot permetre's encara el luxe de sortir cada dia, cosa per la qual fins avui no podem oferir-los—a risc de que la trobin inoportuna i desplaçada—aquesta conversa que varem tenir amb el nostre amic un bell matí de la setmana passada. Amb tot, mal serà que no hi trobin res d'inèdit i interessant).

La conversa tingué lloc en la Residència d'Estudiants. Amb la seva natural amabilitat, l'amic Rodrigues Neto ens havia ja explicat els orígens de la dictadura i detalls pintorescos de la gestió d'aquesta, quan nosaltres desviàrem la conversa cap a les nostres preferències.

—Quina és la situació de la classe obrera sota el règim actual?

—Pèssima. La classe obrera es ressent de la depressió que regna en la indústria a conseqüència de les càrregues que pesen damunt d'ella i del desordre econòmic existent, creat per la dictadura. A més d'això, cal tenir en compte que l'obrer portuguès sempre ha estat un dels més mal pagats. Actualment el tipus mitjà de jornal en la indústria és de cinc pessetes diàries. Ja podeu imaginar-vos quin nivell de vida representa això!

—Atur forçós?

—Molt. El nombre dels sense feina augmenta cada dia. Sense auxiliis del Govern, sense possibilitats d'adaptar-se a noves indústries, car la depressió és general, no tenen altre remei que anar de casa en casa demanant almoïna...

—Aleshores, ¿en quin estat es troba el moviment sindical?

—Si tres o quatre anys enrera gaudia d'una situació sòlida i florent, avui, amb els locals clausurats i els afiliats dispersats, és una cosa migrada i clandestina sense cap influència econòmica i social. Per altra banda, no és hora ara d'acció sindical, sinó d'acció revolucionària.

—¿Influències polítiques en els sindicats?

—La preponderant, la socialista. En segon lloc, la comunista. Els anarquistes no hi tenen gairebé res.

—Situació actual dels partits polítics?

—El partit amo de la situació—això us semblarà una paradoxa—és el socialista. Cada dia que passa es va enfortint més, sobretot per l'ingrés de fugitius d'altres partits que han demostrat llur poca preparació i aptitud per als moments que es preparen. Primer el partit demòcrata, i després el radical, han hagut de retre's davant la puixança del partit socialista, puixança relativa dins les actuals circumstàncies. Cal fer justícia als comunistes, els quals han sabut crear un partit que en importància numèrica segueix al nostre.

Conversa amb el company Eduard Rodrigues Neto, exiliat portuguès

—Causes i conseqüències de l'estabilització de la moneda portuguesa, operada recentment?

—Aquesta operació no ha estat altra cosa que una cadena més amb què el nefast Carmona ha lligat la meua pobra pàtria amb Anglaterra. La intenció de la dictadura ha estat la de voler deturar la davallada, de temps ençà iniciada, de tota l'economia portuguesa. Però, res no hi val. Les causes subsisteixen, i el nou emprèstit que s'ha operat per a realitzar l'operació de l'estabilització ve a agreujar el mal, el qual no ha de trigar a esclatar amb tota virulència.

—Per a completar el quadro de la situació actual a la vostra terra, digueu-me, ¿en quin estat es troba el moviment cooperatiu?

—En un estat lamentable. El moviment cooperatiu ha estat una altra de les víctimes de les fúries dictatorials. Del magnífic planter de cooperatives de consum i producció que existia vuit o nou anys enrera, sols resten unes poques cooperatives independents i les militars. Totes les altres, les que tenien una mica de color republicà o socialista, han estat clausurades i dissoltes, i llurs béns incautats pel Govern. Una cosa semblant al que pas-

El Banc d'Espanya i la depreciació de la pesseta

I

La situació actual de la pesseta en el mercat internacional i la sèrie de conflictes que han sorgit aquests darrers dies, no són altra cosa que la demostració de la irregularitat en què es troba la vida econòmica del nostre país. Un exemple característic d'aquesta situació irregular ens el proporciona el Banc d'Espanya; aquesta institució, per ésser com és l'organisme central i el pontífex màxim de l'economia espanyola, hauria d'ésser la primera de passar pel cedaç d'una reforma rigurosa i d'ésser obligada en el futur a emmotllar el seu funcionament dins de normes de la màxima claredat i de la publicitat més diàfana.

El funcionament actual del Banc, així com les seves relacions amb l'Estat, està tacat d'una manca de precisió que tothom hauria de desitjar veure bandejada. El Banc d'Espanya actua dins de les normes de la Llei d'Ordenació bancària de 1921, retocada posteriorment en alguns aspectes. Des del punt de vista legal, ¿què és el Banc d'Espanya? El Banc és una entitat privada que a conseqüència d'un conveni amb l'Estat espanyol, té el privilegi exclusiu d'emetre bitllets. El Banc d'emissió té una quantitat de reserves metàl·liques que, juntament amb l'or del Tresor, constitueixen la garantia de la circulació fiduciària. El Banc, sense autorització del Consell de Ministres, no sols no pot disminuir les seves reserves metàl·liques, sinó que ha de procurar augmentar-les. Aquestes són les clàusules de l'esmentada llei.

La reserva metàl·lica tesauritzada en el Banc d'Espanya és de propietat privada del Banc. Cal remarcar, a més, que el bitllet espanyol està tacat jurídicament d'un defecte: la seva emissió no és obligatòria en cap mena de pagaments, mentre no s'hagi pactat cosa contrària; sols és obligatòria l'admissió d'or o d'argent (article 1170 del Codi Civil). En un sistema en què fos assegurada la lliure convertibilitat del bitllet de banc en or, la garantia metàl·lica del banc d'emissió seria efectiva, encara que la garantia metàl·lica fos propietat ex-

clusiva del Banc d'emissió. Però en el nostre país, d'ençà del 1883, el Banc d'emissió ha deixat de lliurar or a canvi dels bitllets, i lliura argent només. De manera que el nostre sistema, si legalment és bimetal·lista—l'únic país d'Europa en què encara ho és—de fet és monometal·lista en argent, car el bitllet de banc sols és convertible en aquest metall.

No cal dir com un règim d'aquesta naturalesa ha de provocar, junt amb altres causes, una forta depreciació del nostre signe monetari. I d'aquesta situació, l'únic que en surt beneficiat és el Banc d'Espanya. Com més es deprecia la pesseta més li val l'or que té encaixat, i com sigui que segueix el sistema de pagar sols amb argent, forçosament ha de contribuir a la baixa de la pesseta, ja que el valor específic de l'argent baixa contínuament. El Banc d'Espanya podria especular impunement contra el valor de la pesseta, ja que ell seria el primer beneficiat. Si bé la pesseta, instrument de treball de tots els espanyols, es troba en principi garantida per una forta reserva d'or i d'argent que té encaixat el Banc d'emissió, de fet, amb els bitllets sols podreu obtenir una quantitat en argent, que tindrà en el mercat internacional un valor molt més baix que el legal dins d'Espanya, a causa de la depreciació d'aquest metall. A base d'aquest fet, l'Estat espanyol no ha vacil·lat en èpoques de dèficit en la Hisenda nacional, a acudir a aquest remei. Ha encunyat tot l'argent que li ha estat ofert i pel sol fet de l'encunyació, l'argent guanyava un valor molt més alt que el que tenia de fet. Aquesta política ha estat practicada amb tanta constància que avui un dels problemes més greus que tants bons rendiments produïa en vistes a una futura estabilització és la desmonetització de les excessives quantitats d'argent existents.

Tots aquests fets han portat, naturalment, les seves conseqüències. Davant d'això és evident que, si es vol intentar una acció estabilitzadora, cal començar per reformar l'actual sistema monetari i intervenir amb tota cura en la situació del Banc d'Espanya.

J. SARDÀ

sà a Itàlia a l'adveniment del feixisme.

—Passem a l'acció futura: ¿quina sortida veieu a l'actual situació?

—La Revolució; però no una revolució com la vostra, feta amb els vots a la mà, sinó amb les armes. Serà dolorós, car això serà continuar la història truculenta de la nostra pàtria, però no hi haurà altre remei. Tan de bo aquesta sigui l'última!...

—¿Conseqüències immediates de la revolució?

—Ja podeu afigurar-vos que, després del que hem passat, no podem sentir-nos gaire generosos. Una de les qüestions en què ens aplicarem amb més energia, serà la religiosa. Tancament de tots els centres religiosos, i, ja no cal dir-ho, separació absoluta de l'Església i l'Estat. Un altre dels problemes que demanen urgent resolució és el de la terra, que presenta caràcters similars al d'Espanya. Cal nacionalitzar la terra no conresada. Una altra de les conseqüències de la revolució serà la cessació de tota relació amb Anglaterra i l'annihilació de tots els convenis que ens tenen lligats amb ella. Heu de saber que hi ha en vigor un acord secret entre la dictadura portuguesa i Anglaterra, no l'Anglaterra laborista, sinó la conservadora, en virtut del qual aquesta nació s'oblige a canvi de certes concessions comercials, a posar 100.000 homes a disposició de Portugal en cas de guerra amb Espanya. I com aquest, hi ha altres acords tant o més greus. La revolució permetrà, també, l'estudi seriós del que tant desitgem les noves generacions: la unió amb els pobles d'Espanya. Com en el cas d'Àustria, això ha d'ésser la resolució de molts dels nostres problemes econòmics. Els altres pobles ibèrics també hi guanyaran amb aquesta unió, sobretot per l'aportació de les nostres grans riqueses naturals i el mercat que representen les nostres colònies. En aquesta magna obra, tenim tota la confiança posada en vosaltres, catalans...

—En serem dignes, esteu-ne segur. I ara, per acabar, digueu-me, ¿quina part pren el partit socialista en la preparació de la revolució?

—Com us he dit, el socialista és el primer partit del país, i és el que porta la direcció del moviment revolucionari. Tots els membres del Govern revolucionari són socialistes, nomenats, enteneu-ho bé, d'acord amb els altres partits que amb nosaltres formen el front antidictatorial: el demòcrata, el radical i el comunista. L'endemà de la revolució l'esdevenidor serà nostre, car comptarem amb una majoria parlamentària impressionant. Malgrat això, el caràcter del nou Govern haurà d'ésser forçosament moderat en les seves realitzacions, no per la gent nostra, sinó perquè ens hi obliguen els compromisos contrets amb els altres partits que ens ajuden en la tasca revolucionària, i també perquè les condicions del país no permetrien algunes reformes massa radicals, per a les quals el poble no està preparat. Els mateixos comunistes, que ja és dir molt, ho reconeixen...

Ens acomiadem. Jo encara pregunto:

—I bé, quan serà això?

I l'amic Rodrigues Neto em respon, amb la seguretat que dona la fe en un mateix:

—D'ací quaranta-cinc dies.

LLUÍS ARDIACA

Hem de votar l'Estatut de Catalunya. Ningú no pot abstenir-se'n

LA CRISI DEL RAM DE LA CONSTRUCCIO *Del meu carnet*

Opinió d'en J. M. Coll Masaguer sobre el problema de l'atur forçós

EXEMPLARITAT

Davant la crítica situació que travessen actualment a Barcelona les indústries de la construcció i edificació urbana, hem volgut consultar el pensament del nostre amic Coll Masaguer, secretari de qüestions administratives i econòmiques de l'Agrupació del districte sisè de la U. S. C., tant per la distingida posició que, com a contractista d'obres, ocupa dins el ram, com per tractar-se d'un home de cultivat esperit modern i d'afinada sensibilitat pels aspectes humans dels problemes del treball, condicions totes que han donat a l'empresa que dirigeix un aire europeu poc freqüent a casa nostra i que han fet el seu nom respectable per obrers i patrons. Vet ací el que ens ha dit l'amic Coll Masaguer sobre les causes de l'atur forçós, el plantejament del qual ell va anunciar ja més d'un any, i sobre els possibles remeis de la crítica situació present.

CAUSES GENERALS MEDIATEES

La primera és, sens dubte, l'excés de construcció de vivendes durant els últims anys a Barcelona. La raó principal d'aquest excés de producció ha estat la competència immoral dintre del ram. Gent completament insolvent s'establiren de contractistes i oferiren preus impossiblement baixos. Si l'obra anava bé no passava res. Es liquidava i ja hi havia un nou constructor a Barcelona. Si l'obra anava malament, el contractista insolvent no pagava als subministradors, i com que el propietari no tenia responsabilitat legal, quedava ell el més afavorit de tots els que intervenien en l'operació. Així s'expliquen els interessos exagerats que es pretenia obtenir amb cases de lloguer, molt superiors, a vegades dobles, dels que podien obtenir-se amb valors bons.

Aquestes causes d'atur forçós poden, doncs, ésser corregides subsanant la falta de previsió de la llei per un costat, que hauria de fer pesar sobre els propietaris la responsabilitat dels deutes del contractista, pels subministradors que es facin per llurs obres, i obligar igualment als propietaris a tractar amb arquitectes solvents i capacitats, per a fer desaparèixer en gran part la malura del «firmon», és a dir, l'arquitecte que per una quantitat irrisòria signa els plànols necessaris per a obtenir el permís de l'Ajuntament, i que ja no es preocupa més ni de l'execució de l'obra ni de la seva marxa econòmica.

L'altra part és culpa evident dels Ajuntaments que hem patit a Barcelona que no s'han preocupat d'anar fent desaparèixer les vivendes malsanes a mesura que es produïen noves construccions. Més avall tornarem a parlar d'aquest aspecte de la qüestió, i concretarem les mesures que, a judici del que subscriu, tindrien efecte ràpid i positiu per ajudar a arreglar aquest problema.

CAUSES GENERALS IMMEDIATEES

A part de les condicions universals de crisi, tenim el pànic econòmic de casa nostra, mentre el nou règim no es vegi consolidat i dirigit per un Govern ferm.

La situació actual és interina. Les organitzacions obreres no estan encara legalitzades com caldria, i desgraciadament llur control no està pas sempre en les millors mans. Des del 14 d'abril, i a desgrat del molts caps visibles de les organitzacions, s'han produït una sèrie de vagues, no totes

igualment justificables i oportunes. Els resultats han estat clars: desmoralització dels obrers i dels patrons que ja treballaven a preus ajustadíssims (a causa de la competència immoral de què hem parlat abans) i que ara perden diners; inseguretat de preus futurs que impedeixen agafar feines noves; por general del propietari-capitalista, com a tal, espantadís. I, per tant, cancel·lació d'obres no començades (puc dir d'un sol arquitecte a qui n'han cancel·lades sis) i reducció d'obres començades.

Altre resultat d'aquestes vagues ha estat l'endarreriment en la producció de materials, que ha fet disminuir personal a moltes obres, per falta d'obra cuita (totxos, maons, rajoles, etc.), la producció de la qual no s'ha normalitzat encara des de la vaga darrera.

S'han de fer constar encara les deficiències (passatgeres, però indiscutibles) en el servei de sorres del Port Franc, fins al punt que un camió que fa dos mesos arribava a fer vuit viatges al dia, avui sols en fa dos.

CAUSES PARTICULARS

De part de molts patrons, reducció del treball, obligats per l'endarreriment de pagaments universal, que avui sembla ésser a l'ordre del dia. Patrons que tenien sempre una obra en marxa per compte propi, per a vendre-la després d'acabada, ara no en fan cap. Podria citar noms, i no un o dos solament, de constructors-propietaris que, després de tenir emparaulada la venda d'una casa, han fet marxa enrera, puix s'estimen més la casa que no els diners perquè si els tenien els obligarien a comprar paper, que no fa goig, a guardar-los sense rèdit, o bé a edificar de nou, cosa que, degut al conjunt de circumstàncies exposades, els fa por.

De part dels obrers, retraïment en la feina, nerviositat general i falta d'organització conscient i legalment reglamentada.

REMEIS

Es evident que el primer que fa falta és retrobar la confiança del públic; això és qüestió del Govern.

Esperem que l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, donant força i autoritat veritable als homes de la Generalitat, trobarà en ells executors responsables per a fer valer la dita autoritat i donar la sensació d'ordre i d'endegament segur de la cosa pública, necessària per a produir confiança i crèdit. Això, junt amb la ràpida legislació sobre associacions obreres i l'execució d'un programa intel·ligent i gradual de millores socials, resoldrà ràpidament les causes particulars de l'atur forçós.

El crèdit es descongestionarà i el retard en els pagaments, que tant empitjora la situació actual, desapareixerà.

El remei definitiu, però, cal cercar-lo en el foment de la construcció, i això sols pot obtenir-se indirectament.

L'empresa d'obres públiques no representa solució directa de cap mena. Una carretera o un túnel de gran importància difícilment emplearà més de mil homes. I sols ocuparà manobres. Les múltiples branques del ram de la construcció (fusters, manyans, guixaires, pintors, etc.) no en treuran cap benefici.

S'ha d'anar directament a la reforma urbana que produeixi la demanda de cases. La perllongació del carrer de

Muntaner, s'indica tota sola. Obriria una nova artèria de comunicació amb el port, que tanta falta fa a Barcelona, ciutat marítima d'esquena al mar. Destruiria barris dels més llastimosos i avergonyidors de la ciutat. Animaria als propietaris a edificar gran nombre de cases, i això sí que seria un remei per a assegurar feina als seixanta i tants mils d'homes que viuen dels diversos rams de l'edificació.

L'objecció màxima que pot fer-se a aquest esquema és la falta de cabals de l'Ajuntament i el resultat financer tan poc falaguer de l'obertura de la Via Laietana. Però no és cap dificultat insuperable. La qüestió de l'atur forçós a Barcelona és vital per Catalunya, i la Generalitat podria avalar l'operació financera necessària per l'expropiació de les finques afectades per la reforma.

Pel que fa al resultat econòmic definitiu, cal només mirar el que han donat als seus respectius municipis, la Gran Via de Madrid, els Boulevards de París, el Kingsway a Londres i tantes altres reformes, per a convèncer-les que, un esquema d'aquesta mena no sols no ha d'ésser cap pèrdua per l'Ajuntament, sinó que pot devenir un excellent negoci, sempre que s'enfoqui com ho faria una entitat privada, és a dir, en benefici exclusiu de la Corporació i de tots els ciutadans.

La responsabilitat de les autoritats, és, doncs, cabdal. Tota covardia en el determini i execució de les mesures necessàries per a disminuir l'atur forçós són mancaments imperdonables contra el règim i contra la Ciutat.

COMARCALS

GIRONA

Ja ha arribat a les meves mans el primer número de la 3.ª època de JUSTÍCIA SOCIAL i no cal dir amb quin afany l'esperava per a tornar, amb les meves modestes ratlles, contribuir al ajut moral i també material com en l'anterior època, si ara fos necessari. Disposat com sempre a la defensa d'una justícia social em posaré a la disposició de l'humil i del perseguit que noblement defensí un ideal obrerista i això ho faré amb el mateix entusiasme d'abans, i si ara puc superar-lo no cal dir com ho faré.

La meua alegria en veure aquest primer número ha estat tan gran, que el considero un ésser de la meua família que després d'uns anys de no veure'l, l'ésser estimat retorna a la llar fent companyia al que més s'estima i que es procura no tornar a perdre.

El dissabte passat foren lliurats al govern civil d'aquesta província els estatuts d'una entitat que uns amics coincidents amb els mateixos ideals de JUSTÍCIA SOCIAL, ens proposem que la «Unió Socialista de Catalunya» tingui també la seva secció a Girona, i farem tots els possibles per anar creixent demostrant que els ideals dels socialistes catalans són de noblesa i de lluita contínua fins aconseguir la justícia que necessita tota persona humana.

Hi ha en projecte, que es realitzarà dintre de poc, un gran acte de afirmació socialista en el qual hi pendran part els prohoms de la «Unió Socialista de Catalunya».

M. Ros

De res no ens serviria que Catalunya recobrés la seva llibertat si no havia de servir d'exemplaritat al món, si no havia de donar normes als altres pobles i no havia de complir una missió civilitzadora. En establir el nostre Estatut, pensem que no solament resollem un plet secular i de justícia, sinó que donem, com deia Campalans, un sentit d'universalitat a la nostra actuació. De res no ens serviria ésser catalans lliures si no fossin homes lliures i podent donar a tots els altres homes normes i solucions de llibertat.

Aquesta exemplaritat de la nostra actitud ja comença a estendre's, àdhuc quan la nostra llibertat tot just apunta. En tenim la prova en l'entusiasta lletra que el gran poeta armeni Hrand Nazariantz ha adreçat a un amic nostre, que ens ha autoritzat a reproduir-la. Hrand Nazariantz és un dels caps del moviment nacional armeni i és un socialitzant de sempre. Amb Henri Barbusse va crear, ara fa uns dotze anys, una Internacional del pensament. Diem això per a remarcar que Nazariantz no és un esperit «chauvin», sinó tot el contrari. Heus ací els paràgrafs essencials de la lletra alludida i que demostren com l'actitud de Catalunya comença a ésser considerada a l'exterior, per la seva valor d'exemplaritat.

«Oh, germans catalans, seguiu a-munt i camineu dret; així dureu el vostre destí en la vostra voluntat! Consolidau la vostra generosa revolució i serveu íntegra la vostra missió sublim, la vostra missió civilitzadora! La vostra veu serà una de les més escoltades. Tots els homes com vosaltres són dignes de fer-la sentir.

«Germans catalans, germans meus en humanitat! És l'hora de la joia. El meu país encara oprimí, l'Armènia màrtir, a desgrat de les seves cadenes, llança aquest crit formidable digne del gènere humà: Visca la llibertat! Fixem els ulls damunt d'aquesta vasta aurora: les nacions alliberades, els Estats Units d'Europa! Ara Catalunya és una flama que illumina la gran ruta dels homes devots a la més gran Realització.»

ULISSES

P. S. — «El meu carnet» anterior ha d'acabar amb la frase següent, que aparegué mutilada:

«Car a desgrat del sentit materialista que pren l'evolució de les societats humanes, a desgrat del materialisme que hi ha a la base de tota civilització, aquesta, a fi de comptes, és conduïda i afaïçonada per l'esperit.»

Hi ha gent que en lloc de voler que es depurin les possibles responsabilitats del general Barrera, l'emplenen d'honors. «CINÆS» l'ha nomenat president en substitució de Foronda. No podem oblidar-ho.

Els perills de l'hora actual. - On anem?

Apaiçat poc a poc el dionísac abrandament de les glorioses jornades del 12 i 14 d'abril, acallat el ressò eixordador dels clams i les músiques, i un poc destenyida la coloraina efímera de les llustrines, per una reacció elemental fàcilment explicable (que no té res a veure amb el masegat tarannà mediterrani, puix és pròpia dels esperits primaris d'arreu del món), estem veient aquets dies com múltiples i diverses gents de totes bandes, a dreta i esquerra, han trasmutat llur engrescament illús i calent dels primers dies, en el més negre i desesperançat dels pessimismes.

«La República no ha millorat res! —clamen els uns—. Han passat ja tres mesos des que fou proclamada i encara cada dia hem d'anar al taller o a l'oficina com abans fèiem. Creix cada setmana el nombre de companys parats. Els aliments són cars i dolents. Les habitacions són antihigieniques. Freres i monges segueixen en llurs palaus. La guàrdia civil pullula pels carrers. Són empresonats els comitès de vaga. Cap responsabilitat no s'ha fet efectiva. Se'ns afusella com als temps de l'Anido...»

«La República no ha millorat res! —criden els altres—. Els nomenaments de governadors, jutges i caps de policia, són fets igual que sempre. La majoria dels botiguers tenen llurs mostres en castellà. Pels carrers i places hi ha encara els rètols de la dictadura. Els catalans són forçats de fer el servei militar com sempre. A les oficines públiques no se'ns deixa parlar en la nostra llengua. Els nostres conflictes són atiatos de fora estant, perversament, pels enemics de sempre...»

«La República no ha millorat res! —udolen els de més enllà—. Els paviments estan pitjor que abans. L'ajuntament segueix reclamant taxes i arbitris. La lliura està per damunt de cinquanta. La baixa de la Borsa pren aires catastròfics. No es pot eixir de casa sense sofrir esglais i veure corredisses. Els robatoris estan a l'ordre del dia. L'autoritat està sotmesa als irresponsables. La violència torna a

Un gremi desgraciat

A la dinovena sessió de la Conferència Internacional del Treball, realitzada el 17 de juny a Ginebra, la senyora Palència, consellera tècnica governamental espanyola, proposà la supressió del gremi d'escolanets i infants de cors.

Va dir la senyora Palència que molts pares espanyols, per embutxacar uns cèntims — no pessetes! — trameten llurs fillets a l'església, on aquests passen moltes hores netejant, tocant campanes, avalant el vi del diví sacrifici, defugint l'escola.

Aquest treball, digué la senyora Palència, deuen fer-lo nois majors de catorze anys o els vellets sense feina i sense pa.

La proposició, ben raonada, humana, complement de la sàvia política de protecció a la infantesa, va ésser refusada per 28 vots contra 25.

Per què? No ho sabem. L'acta de la sessió no en diu res.

I és una llàstima. Al millor, els xinesos, japonesos, indis, finlandesos, anglesos, alemanys, canadencs, africans i els altres varen confondre escolà amb capellà i no volgueren recolzar, amb un vot, els crema-convents espanyols, sense autorització! I perquè seria molt instructiu que els senyors Tin Tiit, Voshisaka, Tchou, ens definissin l'exploitat gremi dels escolanets i coristes d'església!

Declarem que sols l'absolut imperi de la llei — igual per a tots— ens pot fer a tots igualment lliures.

ésser mestressa del carrer. Cada dia esclaten noves vagues i amb les exigències obreres i la crisi industrial anem de cap, sense remei, a la ruïna i al cataclisme...»

Tenen raó els que així s'exclamen? Fóra debades tot intent per a fer-los comprendre la realitat. Llurs ànimes senzilles — puix obrers, menestrals i burgesos que així parlen tenen idèntiques estructures mentals primàries — no poden abastar la complexitat dels jocs de la vida i la compacta interdependència dels fenòmens polítics, econòmics i socials. L'aforisme ment: hi ha un cec pitjor que el que no vol veure, i és, certament, el que no pot veure.

¿Per què els parlaríem, doncs, dels actuals drets de ciutadania (inconeeguts abans), de l'hegemonia del poder civil (ahir somni impossible!), del pretorianisme destruït (miracle de tres mesos!), del Parlament obert (el Poble fent les lleis!), del reconeixement de la llengua i de la unitat catalanes (després de dos segles!), de la llibertat de consciència (talment quimera inassolible!), i de la reforma agrària (magne capgirament de la total economia hispànica!)?

Liquidem ara, de cop i volta, dos segles de despotisme borbònic, set anys de tirania dictatorial i set mesos de desfermada demagogia, plebea, catalanista o conservadora, que tots els partits—fora del nostre—han cercat d'afalagar les tèrboles passions de les multituds.

Crec, així, que si bé ho mirem, davant l'enorme dimensió del procés històric que ara estem liquidant, haurem de reconèixer que tot això que avui diuen que passa—mal que tot fos veritat—és ben poca cosa. Si recordem els patètics accents amb què el prestigi màxim del nostre món de les finances i de la política burgesa augurava el tràgic adveniment de la República, arrossegada pels cabells pel propi anarquista de Terrassa, haurem de confessar que ens hem salvat de la segura catàstrofe de la manera més exquisida, i que la commoció soferta per la Borsa, la davallada del canvi i l'agitació social d'avui són simples jocs d'infant.

¿Voleu dir, amics, que n'hi ha per a escriure-nos ni per a esgarriar-nos? Aquí on hem viscut anys i anys morint sota l'esclat de les bombes urbicides, aquí on hem patit xusmes uniformades assaltant periòdics i saquejant impremtes, aquí on hem vist cremar convents i esglésies set dies i set nits, aquí on ens hem deixat prendre els fills per a dur-los a matar en terres d'Àfrica, aquí on hem tolerat mesellament un període inacabable d'assassinats anònims i de «lleis fugues» per a anar a parar, amb la garriga general, a la més absurda i imbecil de les dictadures!

I durant set anys d'abjecció i d'oprobri — per a allargar inútilment l'agonia d'un règim putrefacte — hem vist la lliura pujar de vint enters, el patrimoni ciutadà malversat en xerinoles de pervinguts i cortesans, la riquesa pública devastada per la voracitat dels mercaders amorals, la dignitat humana trepitjada pels cretins, la cultura escarnida per l'analfabetisme galonejat, la llei feta caprici i la justícia convertida en bagassa del despota.

Aquí on hem tolerat tantes vergonyes sense excusa i on hem sofert tantes dolors inútils, hauríem de tenir ara una mica de contenció — ara que es forgen grans coses pel demà — per a examinar serenament els esdeveniments, per a no demanar a la República redemptora allò que hem de saber merèixer amb la nostra dignitat i guanyar amb el propi esforç, i per a no donar als homes del Govern la culpa d'allò que nosaltres, i únicament nosaltres, són culpables i responsables, per no haver deturat abans el fatal procés de descomposició del règim, extirpant amb l'energèica contundència d'un gest quirúrgic l'abscés estercoraci de la dinastia borbònica.

Recordem les paraules del noble pensador francès: «La mala color d'un moviment no és mai un argument decisiu. Jo veuria un moviment popular del més odiós caràcter, una veritable jacqueria, l'egoisme dient a l'egoisme: «La borsa o la vida!», i jo exclamaria encara: «Visca la humanitat!» Vet ací que es funden belles coses per l'avenir. Les grans aparicions van sempre acompanyades d'extravagàncies; no arriben a una gran potència fins que els esperits filosòfics els han donat forma.»

La fi de la humanitat no és el repòs, sinó la perfecció. Però ens convé a tots, és necessari per a la salut pública que les «extravagàncies» s'acabin ben aviat.

Si comprendre-ho tot ho fa perdonar tot, no vol dir això que hàgim d'esguardar passivament el curs dels esdeveniments i callar davant les atzagaiades d'uns i altres.

Tot això que passa és prou explicable, certament. La mala fe dels enemics del nou règim no té límits i la innocència de les masses és infinita— ja ho sabem. Però després de les dures lliçons de l'experiència, de l'exemple admirable d'altres ciutats d'Espanya i de les protestes de renovació i d'escarment dels homes més significats del camp sindical, creiem—i tenfem dret a creure-hi—que l'organització obrera hauria donat ara altres mostres de capacitat i de sentit de responsabilitat. Mai els mancaments dels altres podran ésser digna excusa per als nostres mancaments. Tota l'obra de renovació social està per fer. La nostra força única i omnipotent és la justícia immanent de la nostra causa. La lluita universal entre la burgesia i el proletariat sols s'ha plantejat fins ara a Catalunya en el camp favorable als nostres enemics: violència contra violència. I en aquest camp sempre serem vençuts. Quan parlin les pistoles contestaran els màusers i les metrallores. Hem de portar la lluita social al camp de les idees. El llenguatge de les armes no és cap llenguatge humà. Burgesos i treballadors no han discutit encara humanament. Avui que totes les possibilitats de redempció són obertes al davant nostre pel camí del dret i de la llei, hem de lluitar amb les armes del diàleg. I en el camp serà de la raó — com que la raó és nostra — guanyarem sempre.

No és encara el moment de la revisió i de la crítica, que haurem de fer un dia amb la claredat que és pròpia del nostre esperit: hi ha plets al carrer. I si bé nosaltres ens hauríem estat de plantejar-los ara, com temeràriament s'ha fet per la voluntat

d'uns quants (que el poble treballador no ha estat consultat), la nostra posició de socialistes ens col·loca fatalment al costat dels obrers. Però, com a membres d'una mateixa família, hem de dir el nostre plany amb la sinceritat que devem als nostres familiars.

Els moments són greus i s'imposa una gran serenitat. Una gran serenitat i una gran valentia per a reconèixer els errors i — si cal — canviar les tàctiques. On anem? ¿Tenim un pla de conjunt i un programa articulat per a demà? ¿Quin interès serveix avui aquest ufanós esclat de vagues, idèntiques a les d'abans, el del progrés o el de la reacció? ¿Què convé més als treballadors i als ciutadans, consolidar la República democràtica o provocar la instauració de la dictadura amb gorra frígia? ¿Quin és avui el nostre deure humà?

Nosaltres, els homes de la Unió Socialista de Catalunya, no admetem, en nom de cap interès ni de cap dogma, cap llibertat contra la llibertat. A nous temps corresponen noves maneres, i en les repúbliques democràtiques tota coacció és intolerable. No admetem que es vulgui posar el Sindicat fora de la llei, però tenim dret a exigir que el Sindicat es posi dintre de la llei. Al marge de la llei no pot quedar-hi cap home digne de la ciutadania. Declarem que sols l'absolut imperi de la llei — igual per a tots — ens pot fer a tots igualment lliures.

Aspirem ardidament, noblement, a superar el règim capitalista amb la socialització dels mitjans de producció, distribució i canvi, i amb l'abolició de castes i classes, agermanats tots els homes en una superior integració de la humanitat emancipada.

Aspirem a superar el règim capitalista per l'únic camí possible: per l'ennobliment, la capacitat i l'elevació del poble, per l'omnipotent simbiosi de treballadors i d'intel·lectuals. Aspirem a superar el règim capitalista, però no per a destruir l'industrialisme ni menysprear el magne llegat milenari de la civilització, sinó per a millorar-lo, enriquir-lo i humanitzar-lo. Aspirem a superar el règim capitalista, però no per a retornar a la vida idíl·lica dels bàrbars temps primitius, ni per a consagrar-nos al pastoreig.

RAFAEL CAMPALANS

Nadal Mallol a Barcelona

El nostre amic H. Nadal Mallol es troba ja entre nosaltres. Barcelona va saber donar una bona rebuda, una rebuda digna, a l'home que tant i tant ha fet per Catalunya des de les terres americanes. A les paraules de JUSTÍCIA SOCIAL de la setmana passada només hi hem d'afegir la satisfacció de tenir ja entre nosaltres a H. Nadal Mallol.

El nou local de JUSTÍCIA SOCIAL i de la U. S. de C.

Des de fa molts pocs dies, la Redacció i l'Administració de JUSTÍCIA SOCIAL i les oficines centrals de la nostra Unió Socialista de Catalunya es troben instal·lades en un nou local, carrer del Carme, n.º 3, pral.

Aquesta millora material respon a l'èxit que ha obtingut JUSTÍCIA SOCIAL, no obstant ésser tot just al començament de la seva tercera època, i a la prosperitat cada dia creixent del nostre partit.

COOPERATISME

EL REGIM LEGAL DE LES COOPERATIVES ESPANYOLES

Al cap de trenta anys d'estar-ho demanant, a la fi les societats cooperatives espanyoles disposen d'un cos legal que regularà llur existència. Aprofitant la diada de la Cooperació internacional, escaiguda el dia 5 d'aquest mes, el Govern provisional de la República ha promulgat per decret la llei tan esperada pels nostres cooperadors.

Fins ara les cooperatives havien estat compreses dintre la llei d'Associacions i subjectes al codi de Comerç, fet que donava lloc a un seguit de malentesos i confusions. La situació venia empitjorada per la desorientació que regnava en matèria tributària, car si bé la llei d'utilitats establia unes excepcions a favor de les Cooperatives ben determinades, ben sovint les delegacions d'Hisenda, encoratjades moltes vegades pels gremis de detallistes, s'entossuïen a ignorar-les i contínuament estaven amoinant les cooperatives amb actes i expedients.

El text del decret promulgat pel Govern de la República és el mateix, salvant algunes modificacions que no el milloren pas, que establí la ponència nomenada en 1923, integrada per representants de les diverses esferes afectades i en la qual intervingué en

Joan Ventosa i Roig, President de la Federació de Cooperatives de Catalunya, i d'una manera activíssima, com a Secretari de la Comissió, l'intelligent cooperador castellà, del Servei d'Agricultura del Ministeri de Foment, Antonio Gascon Miramon. El projecte elaborat per aquella ponència és remarcable per la seva claredat i precisió, i totes les bones qualitats del decret ara promulgat provenen d'aquell text.

Com sigui que l'Estatut de Catalunya disposa que la legislació sobre cooperatives i mutualitats és d'exclusiva competència del Govern català—cosa de la qual hem de felicitar-nos ensem que felicitem i regradem els redactors de l'Estatut—l'aplicació del decret del Govern central al nostre Estat és provisional mentre el Govern de Catalunya no promulgui la seva.

DEL CONFLICTE DEL PORT UN FET SIGNIFICATIU

La vaga declarada al port de Barcelona entre els obrers descarregadors i les empreses concessionàries, ha donat lloc a un fet molt significatiu que volem fer remarcar amb tota la importància que pren als nostres ulls, per tal que l'exemple que se'n desprèn sigui seguit i continuat. Deixant de banda les causes i orígens del conflicte i totes les incidències que presenta, volem referir-nos solament a l'actitud que han adoptat els obrers vaguistes d'adreçar-se a les cases consignatàries per tal de procedir directament a la descàrrega dels vaixells, prescindint de l'intermediari inútil que, amb l'excusa del seu utilitatge i la seva organització, encareix l'operació i estableix una separació innecessària entre les dues parts interessades. No sabem amb quin esperit fou portada a la pràctica aquesta decisió:

si inspirats en un pla preconcebut i amb desig d'aplicar-la de fàcil definitiva, o bé amb un caràcter purament circumstancial, en espera de la resolució del conflicte, per a tornar a l'antiga organització. Si aquesta hagués estat la primera intenció, creiem que els avantatges de diversa índole que ja hauran trobat en l'aplicació del nou sistema, els encoratjaran a establir-lo d'una manera permanent i prescindir per a sempre de l'empresa concessionària. Veritat és que al començament, tots els avantatges positius que trobaran en la nova organització es veuran anul·lats per l'obstrucció que realitzaran els patrons, els quals no es conformaran així com així a deixar el negoci a mans de llurs obrers, i pel boicot que les cases consignatàries, fent causa solidària amb els patrons, els declararan; car és evident que si ara ho han acceptat, han estat forçades per les circumstàncies.

Nosaltres esperem que, malgrat les dificultats inseparables dels primers moments, sabran continuar els nostres companys pel camí iniciat, única manera d'aconseguir un resultat definitiu i permanent: l'alliberament del patronat, amb tots els avantatges morals i materials que això representa. Tot depèn de la fermesa i de la capacitat que demostrin en la lluita; nosaltres ens trobarem sempre a llur costat, i amb nosaltres, n'estem segurs, tot el sector sa de l'opinió ciutadana.

Fóra molt de desitjar que l'exemple donat pels coratjosos obrers del port s'estengués a altres oficis on és de fàcil aplicació la fórmula de contractes col·lectius establerts directament pels obrers agrupats en associacions cooperatives de treball: obrers de la càrrega i descàrrega en molls i estacions, obrers del ram de construcció, treballadors agrícoles, és a dir, en tots els oficis on el procés de treball no exigeix un utilitatge costós i els obrers poden erigir-se en empresaris per a emprendre directament les obres que es presentin, anul·lant d'aquesta manera l'intermediari a benefici d'ells i de la societat.

Un altre dia parlarem amb més detall d'aquest aspecte tan interessant de la cooperació que són les cooperatives de treball, que tant de bé poden fer als nostres obrers. No crec que ens costi gaire convèncer-los dels avantatges d'aquest sistema, car l'exemple que s'ha produït en la vaga del port i els corrents favorables que corren dintre el Sindicat del Ram de Construcció, són proves de llur bona disposició, alhora que de llur capacitat creixent. L. A.

El centenari de la cooperació de producció a França

Sota els auspicis de la Federació Nacional de Cooperatives Franceses de Producció s'estan organitzant diverses manifestacions que tindran lloc a París durant els primers dies d'octubre a commemorar la primera associació cooperativa de producció fundada per Felip Buchez l'any 1831.

Entre els diversos actes que se celebraran figuren el Congrés Nacional i una conferència que sobre «L'orga-

nització futura del Treball» tindrà lloc en el Palau del Trocadero. Hi prendran part Albert Thomas, Director de l'O. I. F.; Léon Jouhaux, Secretari General de la C. G. T. de França; Frédéric Brunet, President del Grup Cooperatiu a la Cambra de Diputats francesa, i E. Oriat, Secretari General de la Federació Nacional de Cooperatives de Producció.

Noces d'or de la cooperativa "Voouroit" de Gand

Aquesta famosa cooperativa flamenca, fundada per Edvard Anseele, celebrarà en el mes entrant el 50^è aniversari de la seva creació, amb diversos actes de caràcter popular.

Per a un dels números vinents de JUSTÍCIA SOCIAL prepararem una ampla informació sobre l'origen i descabellament històric d'aquesta societat.

La cooperació a Txecoslovàquia

L'estat actual de la cooperació a Txecoslovàquia, segons dades de la Unió Central de Cooperatives Agrícoles, és el següent, expressat en xifres:

Cooperatives de crèdit sistema Kampelik-Raiffeisen	5.298
Cooperatives de crèdit sistema Schultze-Delitsch	1.924
Cooperatives agrícoles	5.356
Id. de vivenda	1.618
Id. de consum	1.079
Id. de diversa espècie	130
Federacions cooperatives	47
Total	17.021

Aquesta xifra representa un augment de 584 unitats sobre el total de l'any 1929, augment degut principalment a la creació de noves cooperatives agrícoles i de crèdit.

Company Socialista

Les cooperatives de consum són un dels mitjans més immediats i eficaços de realització socialista. Afiliu-vos a la que tingueu més propera. Interveniu en la seva direcció, per tal de guanyar-la a la bona causa cooperativa i socialista.

L'Escola Cooperativa Internacional

Aquests darrers dies s'ha celebrat a Freidorf, la vila cooperativa situada prop de Basilea i propietat de la Unió Suïssa de Cooperatives de Consum (Verband Schweiz Konsumvereine) l'onzena escola cooperativa internacional, organitzada per l'Aliança Cooperativa Internacional. En la primera setmana, compresa entre el 4 i l'11 de juliol, s'han donat dues interessants conferències sobre la cooperació a Suïssa, i altres tres sobre «L'extensió del moviment cooperatiu internacional», «El moviment cooperatiu i la crisi econòmica mundial» i «La Cooperació a la Xina i el Japó». En la present setmana s'ha donat un curs de cinc con-

ferències sobre el tema general «La Cooperació de productors i consumidors organitzats», en el qual s'ha analitzat, des de diversos punts de vista, un dels problemes econòmics fonamentals que els cooperadors han de tractar de resoldre. La primera conferència ha estat destinada a fer una exposició mundial del problema; les dues següents han examinat el problema des del punt de vista dels consumidors i dels productors, respectivament, i les dues altres conferències han tractat de la possibilitat de crear relacions orgàniques entre els moviments cooperatius de producció i consum, tant en el camp nacional com internacional.

El Professor Sombart i la Cooperació de consum

Del dia 18 al 20 d'aquest mes se celebraran a Hannover les sessions del XX Congrés anual de la Unió Nacional de Cooperatives alemanyes de consum (Reichverband deutscher Konsumvereine). En una d'elles, l'economista alemany, mundialment famós, Prof. Dr. Werner Sombart, descabellarà la tesi «La Cooperació de con-

sum i la nació». El Prof. Sombart considera el moviment cooperatiu de consum com una de les més importants i esperançadores aparicions del nostre temps i en la seva tesi farà remarcar la importància nacional d'aquest aspecte de la cooperació en els actuals moments de la història econòmica d'Alemanya.

Bibliografia Cooperativa

Principals obres sobre Cooperació aparegudes recentment

AYYAR, V. G. RAMAKRISHNA: *Small scale production in India. A study in Indian industrial organisation.* Prefaci' per Henry Clay. Londres Williams & Morgate. VII + 60 pàgines.

GLASER, CEZAR: *The international Wheat, Pool and the Cessation of Economic Crisis of the World.* Budapest, 1931. 15 pàgines.

LABADESSA, ROSARIO: *La Cooperativa. Idea e realità.* Roma, 1931. Cooperativa «Ape M. C. M». 94 pàgines.

DIRECCIÓ D'AGRICULTURA. Departament agrícola i forestal del Japó: «Sangyo Kumiai Yoran (Outline of Co-operative Societies)». En japonès i anglès. Toquio. 160 pàgines.

STRICKLAND, C. F. (del Servei civil Hindú):

«Raport on the possibility of introducing a System of Agricultural Co-operation in Palestine». Jerusalem, Printing and Stationery Office. 55 pàgines.

Vsesoyuznij Soviet Promyslovoj Kooperativnoi Vsi-ecopromssoviet (Consell Panrus de Federacions de Cooperatives artesanals): *Promyschlennaja Kooperativnaja S. S. S. R. V. 1928-29. Statistiticheski Ejevodnik. La Coopération artisanale en U. R. S. S. en 1928-1929.* Anuari estadístic en rus i en francès. Moscú, 1931. 188 pàgines.

PAGE, KIRBY: *A New Economic Order.* Nova York, Harcourt, Brace and Co. 387 pàgines.

POTTER, BEATRICE: *The Co-operative Movement in Great Britain.* Londres, George Allen and Unwin. XXVIII + 260 pàgines.

Informacions socials i econòmiques

La petita indústria rural i el Cooperativisme menestral, en la U. R. S. S.

El Gosplan (Departament d'Estadístiques de la Comissió de plans i projectes de l'Estat) ha fet públiques suara les xifres d'un cens de la petita indústria rural i del cooperativisme menestral. Heus ací els resultats:

«Sobre 7.481.700 obrers industrials, 4.515.600, val a dir, prop del 60 per cent, treballen en la petita indústria, i 2.966.100 en la gran indústria. En 1928-1929, el valor total de la producció de la petita indústria arribà a 4.700 milions de rubles, o sigui, al 21'6 per cent del valor total de la producció industrial, que fou de 21.750 milions de rubles.

«La petita indústria excel·leix, sobretot, en certes branques, com el tèxtil, indústria de la fusta, alimentació, vestits, fabricació de vaixel·la i petits articles de ferro. En aquestes branques la petita indústria produeix fins al 90 per cent de la producció total.

«La gran majoria dels treballadors ocupats en la petita indústria (prop del 75 per cent) viuen al camp, i són, a la vegada, pagesos. Aquests «koustars», com se'ls anomena en la U. R. S. S., fabriquen ells mateixos prou quantitat dels objectes que necessiten: sabates, vestits, articles de cuina i fins eines agrícoles, exceptuant les màquines. Produeixen també per a la venda.

«El 66 per cent dels «koustars» viuen en la República Socialista Federativa Soviètica de Rússia (R. S. F. S. R.). La regió de Moscó és el centre més dens dels «koustars». En les altres regions la densitat de la població menestral i el valor total de la producció són menors, però la gran indústria hi és també menys desenvolupada. Pel valor de la producció menestral, el Càucàs, gràcies a la fabricació de tapissos, figura en primer terme.

«Els «koustars», treballant sovint per un mercat llunyà, sempre han sentit la necessitat d'organitzar-se en societats cooperativistes, tant per proveir-se com per vendre els seus productes. Aquests darrers anys (1927-1930), el cooperativisme menestral es desenvolupà de pressa. Segons el cens de la petita indústria, no menys del 25 per cent d'aquests treballadors eren membres d'una cooperativa menestral.

«A més, segons la darrera estadística publicada pel Congrés pan-rus de les federacions de cooperatives menestrals, hi havia en la Unió Soviètica, el primer d'octubre de 1930, 18.363 societats cooperatives de menestrals, comprenent 2.102.000 membres, dels quals el 60 per cent vivien al camp i el 46 per cent eren, també, membres de societats cooperativistes de producció tenint un taller comú. El primer d'octubre de 1929, les xifres corresponents eren: 15.994 societats, 1.460.000 membres. Durant l'any 1929-1930, el valor de la producció total de les cooperatives menestrals fou de 2.500 milions de rubles, contra 1.600 milions de l'any 1928-1929. En 1928-1929 les cooperatives proveïren de matèries primes als menestrals, per valor de 8'82 milions de rubles.

«Les cooperatives locals dels diferents tipus s'adhereixen a unions regionals. El primer d'octubre de 1930, la U. R. S. S. tenia 385 unions regionals, de les quals 110 tenien una funció especial. El nombre de les unions especialitzades tendeix a créixer any darrera any. Al seu torn, les unions regionals s'afilien a les grans unions,

la més important de les quals és la Unió russa de cooperatives menestrals («Vsekopromsoyus».)

Calendari de Congressos

Els Congressos per al pròxim mes d'agost són els següents:

1-8, a Ginebra: Sisè Congrés mèdic internacional dels accidents del treball i de les malalties professionals.

9-12, a Estocolm: Confederació dels sindicats suecs.

10, a Ginebra: Comitè central permanent de l'opi (Societat de Nacions).

13-17, a Estocolm: Federació Internacional d'associacions magistrals.

15, a Bucarest: Confederació Internacional dels estudiants.

17-21, a Estocolm: Internacional de la porta oberta.

17-22, a Berlín: Congrés internacional dels obrers tèxtils.

23-29, a Amsterdam: Associació Internacional de relacions industrials.

26-31, a Ginebra: Conferència de les colònies de vacances i obres a ple aire.

31-5 (septembre), a Francfort del Mein: Confederació General dels Sindicats alemanys.

31, a Ginebra: Delegació del Comitè financer per a l'estudi de la qüestió de l'or (Societat de Nacions).

Nova central sindical al Japó

El Sindicat de gentes de mar del Japó ha proposat als diversos sindicats de la dreta i del centre, la constitució d'una nova central sindical nacional.

Com a primer pas, el Sindicat de gentes de mar proposa la constitució d'un cercle sindical on es garantixin la independència i llibertat d'acció de cada organisme.

El cercle comprendrà, probablement onze organitzacions. Sis de dreta: Federació general del treball (Nipon Rodo Sodomei); Federació dels treballadors d'empleats d'Estat (Konggo Rodo Sodomei); Federació dels treballadors dels arsenals de la marina (Kai-gun Rodo Kumiai Renmei); Federació dels sindicats dels obrers de tallers marítics (Nipon Zosen Rodo Renmei); Federació de gentes de mar de la marina mercant (Kaiin Kogokai). I cinc organitzacions del centre: Federació nacional dels sindicats (Zen-koku Rodo Kumiai Domci); Confederació dels sindicats japonesos (Nipon Rodo Kumiai Sorengo); Sindicat dels treballadors de l'Arsenal d'Osaka, de la societat d'electricitat de Kioto, etc. (Jun Kojo Koci); Sindicat dels obrers

de la societat de distribució de llum elèctrica de Tokio (Toden Guggoin kio (Tokio Gasko Kumiai).

Reparació de les malalties professionals

La llei promulgada a França el primer de gener de 1931 per a implantar la llei del 25 octubre 1919 i estenent a les malalties professionals la llei del 9 abril 1898, es començà a aplicar el primer d'aquest mes.

Aquesta llei modifica i augmenta la llista de les malalties i dels treballs industrials que donen dret a reparació en la intoxicació saturnina i l'hidrar-girisme professionals, soles malalties fins ara reparades. Indemnitza les intoxicacions professionals degudes a la tetrachloratane, benzínisme, fosforisme i a les causades per l'acció dels raigs X o substàncies radioactives.

Preveu la nova llei, entre altres modificacions, que la nomenclatura en les malalties indemnitzades i de les operacions cobertes, podrà ésser augmentada per reglaments de l'administració pública. Això dóna a la llei gran elasticitat i permetrà adaptar-la a l'evolució tècnica i respondre a l'aparició eventual de nous perills.

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Actes del Comitè executiu

Sessió de juliol 17. — Assisteixen Barjau, Comorera i Coloma i el diputat Campalans. Falten amb avís, Capdevila i Torres.

A proposta de Comorera s'anomenen les cinc següents Comissions permanents de propaganda i organització: Barcelona-ciutat: Josep Capdevila, Rafael Campalans, Francesc Viladomat, Joan Fronjosà i Conrad Guardiola.

Barcelona - circumscripció: Felip Barjau, M. Serra i Moret, Francesc Montanyà, Duran i Guàrdia, Josep Roger i J. Escarpenter.

Girona: Enric Torres, Joan Forment, Joaquín Xirau Palau, Modest Palahí, Xavier Xaparro i J. M. Coll Massaguer.

Tarragona: Joan Coloma, Josep Xirau Palau, Rafael Castellort, Cosme Rofes i Esteve Vendrell.

Lleida: Joan Comorera, Rafael Campalans, Lluís Ardiaca, Pere Sansa i Joan Aleu.

Càrrecs interns. — Els membres del Comitè Executiu es distribueixen els càrrecs interns com segueix: Secretari general, Josep Capdevila; Secretari d'organització i propaganda, Joan Comorera; Secretari d'administració, Joan Coloma; Secretari sindical, Felip Barjau, i Secretari per a l'exterior, Enric Torres.

Es resolen diversos assumptes administratius i s'aixeca la sessió.

Carnets.

Es comunica als socis de Barcelona que poden passar a recollir el carnet cada dia de vuit a deu, a l'estatge social, Pi, 7.

Constitució de la Joventut Socialista

En l'estatge social de la Unió Socialista es reuniren el dia 20 un nombrós grup de joves socialistes, per tal de constituir una Joventut adherida al

Constitució de la Secció de Girona

Tal com ja va anunciar-se, dissabte passat es celebrà una assemblea d'adherits i simpatitzants de la Unió Socialista de Catalunya, en l'estatge de la Rambla de la Llibertat, 2, 1.er. Reunits en nombre molt més gran del que podíem suposar els organitzadors d'aquesta Secció, obrí l'acte el company Roset Sala, el qual parlà en nom de la Comissió organitzadora i exposà en breus paraules el què és el Socialisme, i les finalitats d'aquesta Secció, felicitant-se d'aquest primer èxit, quan sembla que tothom cerca els que fan molta demagogia i res constructiu. Puguérem constatar la bona impressió produïda als amics que assistiren a l'acte, disposats al triomf dels ideals de Socialisme. Hi concorregueren també uns quants amics de Figueres, als quals agraïm la seva visita.

Després es procedí a l'elecció dels companys que han de formar la Junta Directiva d'aquesta Secció, resultant nomenats: President, Manuel Roset Sala; Secretari, Enric Alegrí; Tresorer, Xavier Saliné; Comptador, Josep Saura; Bibliotecari, Modest Palahí, i vocals, Lluís Morillo i Esteve Garriga.

Fet això es donà per acabada la reunió, fent vots pel triomf de la causa socialista.

M. Ros

Partit i acceptant les seves directives ideològiques i tàctiques.

Després d'un canvi d'impressions i amb demostracions de gran entusiasme, els presents varen acordar, per unanimitat, constituir la Joventut Socialista d'obres i estudiants i nomenar una Comissió provisional encarregada de portar a cap els primers actes de propaganda i de redactar els estatuts.

Foren elegits membres de la Comissió provisional els companys Josep Miret, Torrens-Ibern, Tomàs Amat, Jordi Folch i Pi, Marcellí Barbarà i Rafael Pi. Com a delegat del Comitè Executiu, forma part d'aquesta Comissió el company Comorera.

A Bisbal del Penedès

El dissabte 18 es realitzà un grans miting de propaganda socialista a Bisbal del Penedès, organitzat pel Centre Republicà Socialista. Hi prengueren part els companys Fronjosà, Viladomat, Muntanyà i Mira. El nombrosíssim públic que emplenava l'ample saló del Sindicat Agrícola, cedit

gentilment, aplaudí amb entusiasme els brillants discursos, plens d'idees, dels companys Fronjosà, Viladomat, Muntanyà i Mira. Obrí l'acte, amb breus i encertades paraules, el company Josep Sumany, vice-president del Centre Republicà Socialista.

Després del miting, els oradors, junt amb el company Comorera, varen canviar impressions amb els amics de la localitat, per tal d'organitzar una Secció de la Unió Socialista de Catalunya.

I podem dir que dintre molts pocs dies s'hauran organitzat les seccions de Bisbal del Penedès i Llorenç del Penedès. La sembra dels homes de la Unió Socialista de Catalunya dóna ja preats fruits.

Com a fi de jornada, fou anomenat corresponsal de JUSTÍCIA SOCIAL a Bisbal del Penedès, el company Antoni Olivella, jove idealista i intel·ligent.

Entre altra genteta, el general Despujol es passeja per Barcelona.

ACCIO SINDICAL

Com es neutralitza
l'atur forçós

El sindicalisme català Paraules al marge

No pot fer-se de cap manera oblit i menyspreu a la més gran de les forces obreres organitzades a Catalunya, si no es vol pecar de *forasterisme* i per tant de desconexió de les més vives realitats del nostre poble, del poble que treballa.

Contents o no, hem de dar per fet vivent l'existència d'una organització que, si més no, té la força, i desentendre's d'ella significarà sempre donar cops de cap a les parets sense aconseguir enderrocar-les.

Cal, però, que donant-nos compte de l'existència d'aquest cos enorme de proporcions hercúlies, procurem per tots els mitjans que estiguin al nostre abast, infiltrar-hi el veritable esperit del sindicalisme que, revolucionari i tot, no ha d'ésser una cosa cadàtica sense cap ni centener, i sí una força constructiva capaç d'assumir les responsabilitats, totes les responsabilitats que la vida econòmica dels obrers i del poble en general exigeixin dels organismes productors que han d'ésser la màxima garantia d'un nou ordre social.

Caldrà dir, que per fer aquesta tasca i arribar ésser una garantia absoluta, el sindicalisme català, la C. R. T. ha de voler que la més pura de les democràcies reglimentis les organitzacions obreres. I perquè no es confongui el nostre *democratisme*, direm que volem la *democràcia sindicalista* en el si dels sindicats i per respecte als obrers sindicats.

Aleshores veurem actuar altra vegada aquells obrers de Catalunya que tant estimen el treball, que senten les fruïcions de l'espiritualitat més pura, però que seguint el ritme de la vida saben que no poden viure sense treballar, i posats a la tasca són els artistes envejats que tot ho fan en profit de la grandesa i el millorament del poble.

Aleshores serà quan veurem amb plena satisfacció que la raó—que sempre la tenim els obrers—quedaria demostrada per satisfacció de tothom, que és el que cal fer si volem que la solvència i l'adhesió del poble ens sigui oferta en tota amplitud.

Procurem els obrers tots—i singularment cal que ho procurem els avisats en qüestions socials i sindicals—donar al sindicat tota l'empenta i braó de les nostres conviccions; a l'ensem procurem que la «Confederació Regional del Treball de Catalunya» sia l'organització sindical per essència obrera i democràtica. Res de pensar com fins ara, que solament els esperits sistemàticament subversius podien fer ús dels drets sindicals. No hi ha, no hi pot haver cap sindicat, ni assindicat, militant o no, que privi als obrers de Catalunya d'exposar lliurement el seu parer davant dels seus companys. Cal que la llum es faci en aquest sentit. La democràcia en el si del sindicalisme català serà un fet dintre poc. La pot a les coaccions passades que no poden retornar, no han d'ésser motiu per desintres-sar-se de l'actuació sindicalista. Segurs estem que els més bons militants de la C. R. T. poden donar garanties que la democràcia sindicalista és un fet avui.

Hem de creure que així és, o serà, altrament el sindicalisme català dirà dels apostolats que diu mantenir en llurs principis, i no podrà ésser ni garantia per als obrers, ni garantia per al poble.

GERMINAL

L'EDITORIAL MONTANER I SIMON, S. A.

Per les planes de la premsa obrera i esquerrana ha passat, debades fins ara, el clam de justícia d'uns companys que l'Editorial Montaner i Simon va condemnar fa temps al pacte de la fam posant mà a un hàbil subterfugi per treure-se'ls del davant després d'haver-los explotat anys i més anys, mentre tenien energies explotables.

Nosaltres voldríem no veure'ns més obligats a tractar d'aquestes injustícies socials perquè creiem ja superats aquells temps que obligaren a l'Iglésias a portar el drama tràgic de «Els vells» a la nostra escena, i és veritablement vergonyós que uns senyors com J. Estelrich, R. Bosch Bobés, S. Simon i R. Campmany, tots socis de dita Editorial, acomiadin a uns homes que portaven 50, 48, 38, 26, 22 i 10 anys respectivament treballant a la dita editorial, prometent-los un retir vitalici que després els han negat sistemàticament.

Si un cas com aquest és sempre altament censurable tractant-se d'uns senyors que tradueixen humanitats i els clàssics i que pretenen ésser els capdavanters de la cultura, és encara més escabros i hom esgotaria tots els epítets de censura i no diria res que pogués pintar ni molt menys justificar semblants procediments.

NOSALTRES DIRIEM...

Si fóssim escoltats, nosaltres diríem als obrers que facin el possible per articular amb un mínim just la seva economia.

Que gradualment vagin a l'establiment per rams i indústries de tot el món, o quant menys d'Ibèria, a la conquesta de la jornada màxima *única* i al jornal mínim *únic*.

A l'ensem diríem que no establisin desproporcions irregulars entre el salari mínim i el salari màxim. Perquè a mesura que creix el sou gros, s'empeteix el petit, i així rodem sempre dins un cercle viciós.

A més, tots plegats hem de reconèixer que el factor principal que fa créixer els sous, és el cost d'adquisició dels productes. Cal, doncs, fer una tasca triple en benefici de l'economia.

Una actuació sindical de control en la producció. Una distribució dels productes prescindint dels intermediaris a base d'una extensa organització cooperatista, i una política d'economies per part de l'Estat per a evitar la gravació tributària dels productes alimenticis i de primera necessitat.

Això faria que el sou petit fos gros i l'economia del poble se'n trobaria molt bé.

FELIP BARJAU

No hi ha cap dubte que el nou Estat posarà cura a totes aquestes injustícies. Cal, però, que entretant tothom conèixi el procedir d'aquests senyors lliguers que empenen uns mitjans tan cruels per recompensar l'esforç dels obrers que es fan vells treballant per ells, per donar-los el tracte que es mereixen quan demanin al poble els seus favors. J. MONCLÚS

El moment actual a muntanya

He trobat aquest poble de muntanya en ple despertar polític. No afeixo en un despertar social perquè aquesta paraula no sona en les oïdes llurs: per ells, socialisme, anarquisme, comunisme, sindicalisme i terrorisme, són una mateixa cosa, o sigui aquella gent que volen prendre als altres el que tenen, els que treballen perquè els pobres siguin rics i els rics pobres. Aquest concepte d'una mentalitat tant primitiva, domina, no en aquest poble, sinó en la majoria de pobles de les terres altes de Catalunya.

El despertar polític, ací ha estat únicament el que els electors han anat a votar desinteressadament. Abans es venien els pobles en massa. De més a més s'ha fet, un cop guanyades les eleccions, una manifestació. Duien una música, un retrat de Galan i Garcia Hernández, la bandera de Catalunya i la de la República espanyola. El qui duia el retrat dels dos militars era un hereu d'una de les famílies de més terres i negoci del poble; els

qui enlairaven les banderes eren dos antics capdavanters de la Unió patriòtica. Cridaven fins esgargamellar-se: «Abaix el caciquisme». La facècia era naturalment grotesca.

Aquí hi ha un bosc comunal que administren ara els enginyers de l'Estat. Sembla que la gent s'havia pres el bosc per cosa pròpia i es cometien abusos enormes, tants, que eren en perjudici dels qui en vivien i d'aquest mateix bosc que anava desapareixent. Es posà un límit a aquesta destrucció. I ara la política del poble gira entorn del bosc, i l'alcalde, això ha semblat als nostres muntanyencs una cosa molt esquerrana, és naturalment el més partidari que en el bosc tothom faci el que vulgui. Ara bé: en aquest mateix bosc es fan unes tallades de fusta sistematitzades pels esmentats enginyers de l'Estat i que produeixen al poble una colla de mils duros. Aquest capital ha d'ésser esmerçat a portar les aigües al poble. Tots els treballs preparatoris estan fets, sols falta començar les obres. Pe-

La Caixa contra l'atur forçós de la Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ha pagat últimament als seus associats sense feina les següents quantitats:

Març	3.027'00
Abril	1.830'75
Maig	3.250'00
Juny	4.685'65

12.792'40

Sota el control de dita Secció Permanent funciona una Borsa de Treball, els serveix de la qual s'ofereixent gratuïtament a totes les cases del comerç i de la indústria de Barcelona.

DIVERSIFICACIÓ

(Continuació de la pàgina 1)

que fos convenient a la coalició amb les esquerres si les dretes agafessin massa preponderància — tal com hi estem ara per a afermar l'esquerrisme polític — i a la coalició amb totes les forces obreres si el capitalisme i la burgesia prenguessin l'embranchada d'adés. La diversificació no és mai un afebliment, puix que posseeix l'arma poderosa del pacte; el cas de la Catalunya actual, unida per a votar l'Estatut de la seva llibertat, és el més bell exemple als que encara no es decideixen a plagar-se al seu lloc. Si la unió fa la força, ens cal utilitzar-la només en els moments de perill; sense perill, el confusionisme és un destorb.

J. R. I T.

rò l'alcalde té un prat sota mateix de la font que ha de donar l'aigua als veïns, i com que en canalitzar-lo el prat podria restar sense aigua diuen que no es comença ni es començarà a treballar mal que els diners hi siguin i tot estigui a punt, mal que això resol-dria un problema un cop acabada la collita en què hi haurà molts jornalers en vaga, aquells que a l'hivern vivien del bosc, on no poden anar perquè l'Estat limita la destrucció de què l'autoritat municipal és partidària.

Si he explicat aquestes quatre coses tan significatives al meu entendre, no és pas amb un sentit de derrotisme, sinó per cridar l'atenció de com és necessari emprendre una gran campanya en aquestes terres altes. S'ha de crear la moral individual i col·lectiva, s'ha d'ensenyar als homes a ésser bons i dignes. Aquí el sentiment social, la política de classe, no desperta altre ressò que el d'aquells que diuen estrenyent les dents: «Si em voleu tocar una peça de terra o prendre'm un duro em defensaré a trets». «El meu és meu». I si no ho diuen pensen: «I tot el que pugui ar-replegar». Doncs contra tota aquesta mentalitat egoista, primitiva i obtusa, cal lluitar. De no ésser així és corre el perill que en aquestes contrades siguin els mateixos que es diuen d'esquerra els que apunyalin per l'espatlla els nous principis en què ha de fonamentar-se la justícia, la llibertat i el dret dels nostres homes i de la nostra terra.

AMBROSI CARRION

Pireneus, juliol.

Cal que el 2 d'agost afirmem la voluntat de Catalunya a la seva llibertat.
Com a catalans i com a socialistes en tenim el deure